

Alle aandachtspunten voor het voorjaar op een rij

Maximale suikeropbrengst vraagt veel aandacht!

Versneld verhogen van suikeropbrengsten per hectare is noodzakelijk voor behoud van een goed saldo van de bietenteelt. Mogelijkheden om suikeropbrengsten op dit moment al te verhogen zijn er, maar vragen wel de volle aandacht van de teler.

pH op peil houden

De pH heeft invloed op de opkomst en beworteling en de opname van voedingsstoffen. Is de pH goed, dan zijn bieten minder gevoelig voor aantasting door ziekten en plagen, zoals rhizoctonia en aaltjes. Bij een te lage pH (<4,8 op zand- en dalgronden) is een bekalking op zijn plaats. De snelwerkende kalkmeststof Betacal heeft de voorkeur en kan dit voorjaar nog worden toegepast. Met Betakwik 'kalkbemesting' (www.irs.nl) is te berekenen hoeveel kalk (kg NW/ha) nodig is om de pH op het gewenste peil te brengen (streefwaarde voor zand- en dalgronden: 4,8-5,7).

Hoofdgrondbewerking

Op zand- en dalgronden zijn hoofdgrondbewerking en zaaibedbereiding vaak één

werkgang. Bij ploegen is vlak ploegwerk de basis voor een geslaagde teelt. Ploeg niet dieper dan 25 cm. Dieper ploegen geeft geen hogere opbrengst, kan zure grond boven keren en verhoogt de brandstofkosten. Gebruik de vorenpakker om grond aan te drukken en niet om ongelijk ploegwerk te egaliseren. Kies op nattere en lemige zandgronden niet voor een vorenpakker, maar voer enkele dagen na het ploegen een zaaibedbereiding uit. Ook bij het uitvoeren van de hoofdgrondbewerking en de zaaibedbereiding met een vastetandcultivator of een spitmachine en een rol is vlak land de basis.

Bestrijd onkruid voor zaaibedbereiding

Onkruid dat overwintert moet voor de zaaibedbereiding aangepakt worden.

Gebeurt dat niet, dan resulteert dat later in het voorjaar in grote onkruiden die hoge doseringen herbiciden of veel handwerk vereisen.

Zaaibedbereiding

Een goed zaaibed is ongeveer 2 cm dik en ligt op een vlakke, stevige en enigszins vochtige ondergrond. Is de structuur van het zaaibed te fijn, dan neemt de kans op verslemping (zavelgronden) en winderosie (lichte gronden) toe. Een vlak en gelijkmatig los zaaibed is de basis voor een uniforme zaaidiepte. Dit geeft doorgaans een regelmatige opkomst met uiteindelijk de minste rooiverliezen (door te diep koppen). Benut daarom de kans om percelen met meer dan 30% lutum (circa 45% slib) bij (nacht)vorst te egaliseren met een cultivator of rotorkoepel. In het voorjaar kan het zaaibed dan in één werkgang worden klaargelegd en kan er eerder worden gezaaid.

Bij de zaaibedbereiding moet het land gelijkmatig bereden worden. Dat geeft sneller een vlak en ondiep zaaibed in één werkgang. Een lage bandspanning in het

Klaarleggen van het zaaibed in één werkgang onder optimale omstandigheden is de basis voor een maximale suikeropbrengst.

Verminderde bietengroei door structuurschade geeft lagere opbrengst.

voorjaar (circa 0,4 bar) spaart de structuur en geeft hogere opbrengsten (tot 4% bij bieten). Structuurschade (met name in het voorjaar) geeft kans op een lagere opkomst, vertakte bieten (leidt tot extra grondtarra), slechtere groei bij droogte, vatbaarder gewas voor ziekten en plagen en lagere opbrengsten.

Goed zaaiwerk loont

Het onderhoud en de afstelling van zaaimachines hebben een grote invloed op de kwaliteit van het zaaien. Bij scherpe kouters (smalle zaaivoor) verrolt het zaad minder. De plantafstand is daardoor regelmatig. Ook is het contact van het zaad met de vochtige ondergrond beter in een smalle zaaivoor. Dit is gunstig voor een homogene en vlotte veldopkomst.

Meer informatie en adviezen in de digitale teelthandleiding Betatip op www.irs.nl

Zaai zo vroeg mogelijk

Vroeg zaaien geeft een langer groeiseizoen en leidt meestal tot extra groei en dus tot een hogere financiële opbrengst. Elke dag later zaaien in maart kost drie euro per hectare, in de eerste helft van april is dat vijf euro, in de tweede helft van april acht euro en in mei loopt dit op tot twaalf euro. Vroeg zaaien geeft een bietenplantje de kans om zich te ontwikkelen voordat de activiteit van rhizoctonia en witte bietencystealtjes toeneemt. De plantjes zijn op dat moment weerbaarder, waardoor de kans op schade afneemt. Ook is er geen reden om het zaaien uit te stellen vanwege vorstrisico. De kans op

Laat uw zaaischijven gratis keuren

Als een zaaischijf niet goed werkt, is goed zaaiwerk onmogelijk. Telers en loonwerkers kunnen zaaischijven van de bietenzaaimachines Accord Monozentra, Monopill en Hassia Exakta gratis laten keuren door het IRS. Het IRS voorziet de gekeurde schijven van een keurmerk met daarbij vermeld het jaartal van keuring. Het keurmerk geeft aan of de schijf goed- dan wel afgekeurd is. De inzender van de zaaischijven ontvangt een keuringsrapport.

De keuring is gratis u als de volgende voorwaarden naleeft:

- de inzender van de schijven betaalt de verzendkosten;
- stuur alleen zeer goed gereinigde schijven op;
- schijven aanbieden in een stevige verpakking;
- op en in de verpakking duidelijk naam, straat, postcode, woonplaats en telefoonnummer van de afzender vermelden.

De schijven kunt u sturen naar:

IRS
t.a.v. Schijvenkeuring
Van Konijnenburgweg 24
4611 HL Bergen op Zoom

vorst neemt tussen half februari en eind april nauwelijks af.

Pas op met stikstof!

De optimale stikstofgift is de gift waarbij de hoogste financiële opbrengst wordt behaald. Gemiddeld is de optimale stikstofgift op alle grondsoorten circa 100 kg per hectare. In het traject 100 tot 150 kg stikstof per hectare zijn de verschillen in financiële opbrengst doorgaans zeer beperkt. De interne kwaliteit daarentegen daalt wel bij hogere stikstofgiften (lager suikergehalte en lagere WIN), wat leidt tot een lagere financiële opbrengst. Een toename in de stikstofgift van 50 kg per

hectare geeft een 0,3% lager suikergehalte. Bij een wortelopbrengst van 65 ton en een bietenprijs van 35 euro komt dit overeen met ruim 60 euro per hectare!

Jos Pauwels¹

¹ Aan dit artikel leverden Noud van Swaaij, Frans Tijink, Jan Wevers en Peter Wilting een bijdrage.